

Duurzaam en veilig digitaal onderwijs en leren

Het fundament, beveiliging, sturing (governance) en privacy

Door Greg Priem (SPEYK), Jessica Blijleven (SPEYK), Laura Walter-Goudsmit (Edutrainers) en Sabine Kokee (E-learning Wizard).

“Pak de regie (terug). Krijg inzicht. Maak keuzes. Doe het samen.”

Greg Priem, SPEYK

edutrainers
Digitaal Didactisch
Vaardig

SPEYK

e-learning wizard

Op school bereiden we kinderen voor op de toekomst. We leren ze lezen, schrijven en rekenen aangevuld met de nodige vakkennis. Daarnaast bereiden we leerlingen voor op de digitale toekomst: we leren ze veilig, effectief, kritisch en bewust gebruik te maken van de digitale toepassingen die op dit moment beschikbaar zijn. Daarom is digitale geletterdheid een van de vakgebieden in het ['Curriculum voor de toekomst'](#).

Leraren, schoolleiders en bestuurders: we kunnen er niet omheen. Ook de school, het onderwijs digitaliseert. Waar staat jullie school in deze digitale transformatie? Groeien jullie mee met de ontwikkeling van technologie? Werken jullie voortdurend aan de ontwikkeling van de digitale vaardigheden van medewerkers én leerlingen naar de nieuwste inzichten en mogelijkheden? Zetten jullie digitalisering in voor nóg beter onderwijs?

Digitaal blijven groeien en verbeteren doe je voor de leerlingen van vandaag én morgen. Om dat goed te doen heb je een veilig en toekomstgericht technologisch fundament nodig. In dit artikel laten we zien hoe je daar (als schoolleider) de regie op pakt.

Dit artikel is Deel 3 van de serie artikelen *Nog beter onderwijs vandaag*. In Deel 1 *Pak je rol!* lieten we je zien dat het belangrijk is om als schoolleider je rol te pakken als facilitator van leren van en met elkaar. Immers, alles wat je doet als schoolleider heeft direct invloed op het werk van de leraar in de klas en dus op de kwaliteit van het onderwijs. In Deel 2 *De professionele leer- en werkgemeenschap* lieten we je zien hoe je door inzet van PLG's een lerende organisatie met een sterke verbetercultuur kunt ontwikkelen. In dat artikel gebruikten we de digitale transformatie als casus voor het laten zien hoe je het werken in een PLG kunt inzetten voor het organiseren van een continue verbetercultuur en duurzaam beter onderwijs.

Vernieuwen door samen en met anderen te leren

'Leraren, schoolleiders en bestuurders innoveren door samen en met anderen te leren' is één van de vijf speerpunten in de Digitaliseringsagenda van het ministerie van OCW voor het po en vo. Het ministerie stelt dat de digitalisering de komende jaren het leren nog verder zal transformeren door steeds beter in te spelen op hoe verschillende leerlingen leren. Daarmee biedt digitalisering kansen voor verbetering van het onderwijs zelf en vraagt het tegelijkertijd dat het onderwijs aan de digitale geletterdheid van leerlingen werkt.

Met de Digitaliseringsagenda wil het ministerie richting geven aan de digitalisering in het onderwijs door zich de komende jaren te richten op vijf speerpunten:

- Leraren, schoolleiders en bestuurders innoveren door samen en met anderen te leren.
- Leerlingen en leraren zijn digitaal geletterd.
- Digitale leermiddelen werken voor de gebruiker.
- Infrastructuur is veilig, betrouwbaar en toekomstvast.
- Ethiek van digitalisering in het onderwijs heeft structurele aandacht.

Innoveren door samen en met anderen te leren versterk je door ook van experts buiten de school kennis op te halen. Dit wordt ook zo benoemd door de overheid, die de samenwerking tussen het onderwijs en het bedrijfsleven wil verbeteren. Dit artikel past in deze ontwikkeling.

Een veilige, betrouwbare en toekomstvaste infrastructuur

De technologische infrastructuur is niet voor niets een aandachtspunt in de Digitaliseringsagenda. Door de coronapandemie hebben veel scholen versneld geïnvesteerd in ICT en zijn er grote stappen gezet. Maar door de haast is er niet altijd voldoende aandacht geweest voor het bouwen van een veilig, betrouwbaar en toekomstvast digitaal fundament voor de ICT-infrastructuur. Wat is nu belangrijk om te doen? Zorg voor inzicht, maak keuzes en doe het samen.

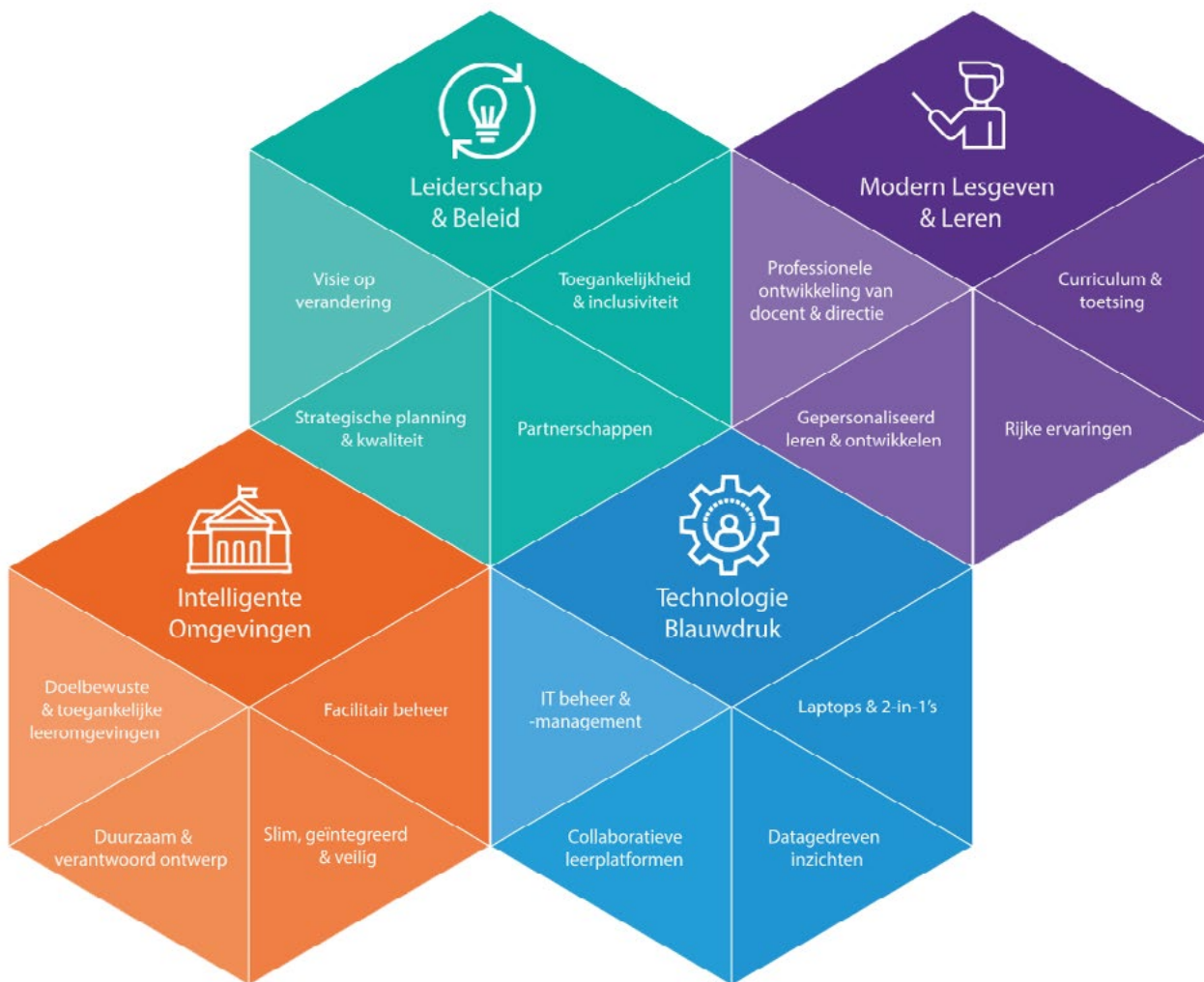
Figuur 1. Inzicht model SPEYK

Het begint met visie

Het bouwen aan een duurzaam digitaal fundament begint met een heldere visie. Pas dan kun je beleid maken, gericht investeren en regie voeren. Een gebrek aan visie zorgt voor een wildgroei aan digitale applicaties en systemen. Het overzicht ontbreekt dan, het is lastig de systemen te beheren en op een goede manier in te zetten en dat zorgt voor frustratie en weerstand tegen digitale toepassingen. Door een heldere visie, een krachtig beleid en het voeren van de regie op de ICT-infrastructuur creëer je de voorwaarden voor goed onderwijs.

De digitale transformatie van het onderwijs kan niet zonder de wil om te verbeteren, te veranderen en te leren. In deel 1 en 2 van deze serie artikelen beschrijven we hoe je dat kunt organiseren en faciliteren. Microsoft heeft een holistische visie en een gids ontwikkeld die scholen kan ondersteunen om door de complexe wereld van digitale toepassingen en innovaties te navigeren, de mogelijkheden in kaart te brengen en een doelgericht beleid op te stellen. Dit raamwerk, het Microsoft Education Transformation Framework (ETF), bestaat uit vier pijlers.

Figuur 2. Het Microsoft Education Transformation Framework. Bron: Microsoft.

Leiderschap & Beleid

Zorg samen voor een cultuur van innovatie en leren, met collectieve doelen die het team motiveren om vooruit te kijken en vernieuwingen na te jagen. Handel vanuit een visie op verandering waarin ambities van leerlingen en de school op elkaar aansluiten maar ook ruimte is voor aanpassingen en verbeteringen.

Modern Lesgeven & Leren

Modern onderwijs is leerlinggericht onderwijs vanuit een pedagogisch-didactische visie op projectmatig, competentiegericht en samenwerkend leren ondersteund door de juiste applicaties en apparaten die aansluiten op de behoefte van leerlingen en de wensen van leraren en schoolleiders.

Intelligente Omgevingen

Zorg voor gelijke kansen en een open cultuur door te investeren in professionele leer- en ontwikkelmogelijkheden voor iedereen, zodat leerlingen hun digitale én sociaal-emotionele vaardigheden kunnen ontwikkelen en goed voorbereid zijn op de toekomst.

Technologie Blaudruk

Richt veilige locaties in, zowel online als op de school zelf, en optimaliseer met behulp van data-analyse de leerresultaten, zodat je kunt aansturen op efficiënte, responsieve en duurzame processen en toekenning van middelen.

Monitor digitale geletterdheid 2021

Achterstandsleerlingen scoren aanzienlijk lager op digitale geletterdheid

Leraren geven de digitale geletterdheid van leerlingen op de basisschool gemiddeld een 6,0 (op een schaal van 0 tot 10). Daarentegen scoren scholen met 75% of meer achterstandsleerlingen in het po gemiddeld een 5,1 voor digitale geletterdheid. In het vo is de gemiddelde score een 5,5, maar die van achterstandsleerlingen is nog veel lager: een 4,1. Nog geen kwart van de leraren in het po werkt met leerdoelen voor digitale geletterdheid, in het vo is dat 35%.

Leraren voelen zich onvoldoende bekwaam

Leraren (zowel po als vo) die digitale geletterdheid behandelen in de les, schenken de meeste aandacht aan het thema 'zoeken en vinden van betrouwbare informatie op internet'. Belangrijke onderwerpen als privacy, online veiligheid en programmeren krijgen weinig aandacht. Dit kan onder meer komen doordat de helft van de leraren zich onvoldoende bekwaam voelt als het gaat om digitale geletterdheid. In het primair onderwijs heeft meer dan de helft (56%) van de leerkrachten dan ook behoefte aan externe ondersteuning bij het (verder) digitaal geletterd maken van hun leerlingen. In het voortgezet onderwijs geldt dit voor 49% van de docenten.

Behoeft aan betere ICT-voorzieningen op scholen

Behalve aan externe ondersteuning is er grote behoefte aan het verbeteren van ICT-voorzieningen op scholen. Vooral wat betreft devices voor leerlingen is er een wereld te winnen: op veel scholen zijn te weinig devices of ze zijn te oud. Ook het internet en wifi-netwerk is volgens relatief veel leraren niet op orde.

Bron: [Monitor digitale geletterdheid](#) (po en vo), 2021

Zorg voor goede governance

Governance is 'de wijze van besturen'. We hebben het dan over bijvoorbeeld consistent management, samenhangend beleid, processen en beslissingsrechten. Wanneer we kijken naar ICT-governance dan hebben we het over de verzameling spelregels, afspraken en richtlijnen omtrent het gebruik van ICT, tools en applicaties binnen de school. Maar ook over het garanderen van veiligheid en bescherming van data en het beperken van risico's of gevaren van buitenaf (cybercriminaliteit).

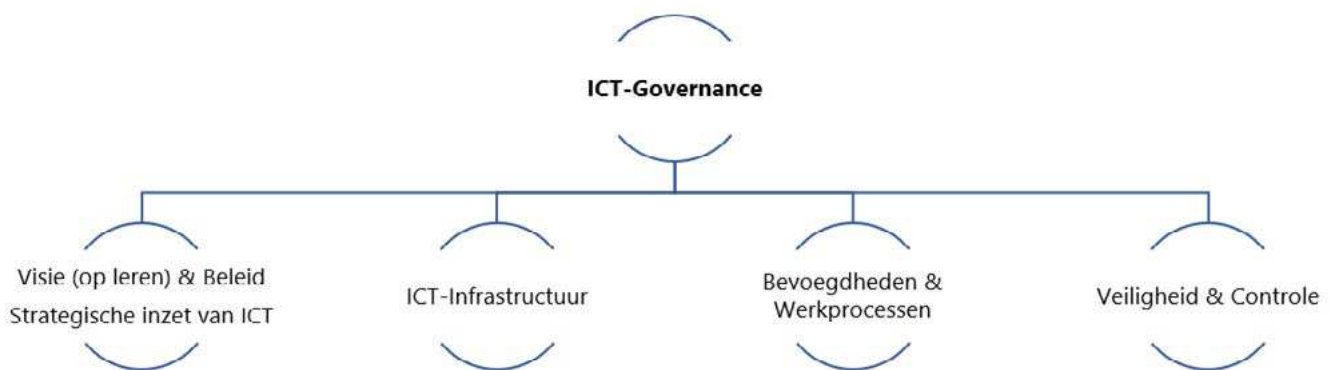
Luistertip!

Spelregels bepalen in Teams en SharePoint

Waarom is governance van belang voor het werken in Microsoft Teams?
In deze [podcast](#) van SPEYK gaan Remco, Maarten en Jonie in gesprek over governance. Waarom is het belangrijk? Creëer duidelijkheid en structuur en werk vooral veilig binnen jullie online werkomgeving.

ICT-governance, een transparant raamwerk voor scholen waarin IT-gerelateerde taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn toegewezen aan personen of groepen, is (gelukkig) steeds vaker een gespreksonderwerp bij scholen en besturen. De aanleiding is soms nieuwe regelgeving rondom veiligheid en privacy, maar er is ook veel behoefte aan overzicht en duidelijke verantwoording van besluitvorming op het gebied van ICT.

Figuur 3. Aandachtspunten voor ICT-governance voor scholen

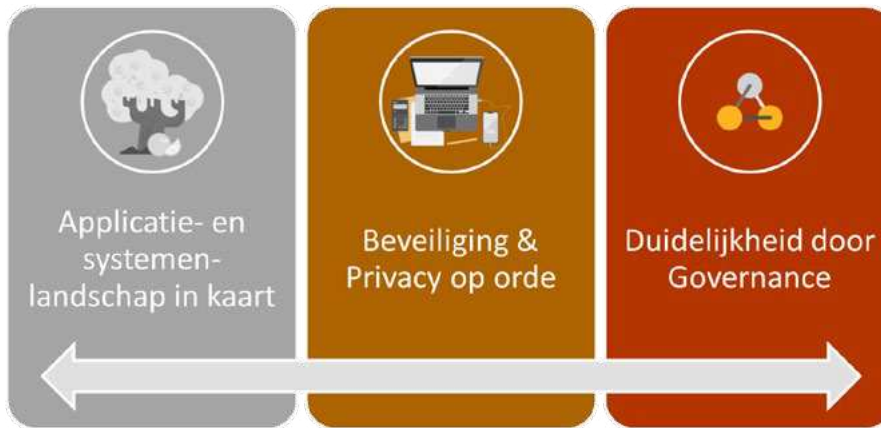
Wist je dit?

- [Microsoft Information Governance](#) (MIG) biedt mogelijkheden om gegevens te beheren voor nalevings- of wettelijke vereisten.
- De PO-Raad heeft samen met de VO-Raad een adviesgroep Regie op ICT ingesteld. In de eerste helft van 2022 brengt de groep advies uit over welke ICT-verantwoordelijkheden schoolbesturen hebben en waar ze precies aan moeten voldoen, inclusief een routekaart om daarover in de verenigingen afspraken te maken. Ook gaan ze in op wat dit betekent voor de (toekomstige) ondersteuningsbehoefte, zodat schoolbesturen ook kunnen voldoen aan deze verantwoordelijkheden. Deze adviesraad publiceert regelmatig [artikelen](#).
- SPEYK heeft Governance Workshops ontwikkeld voor scholen/besturen. Een specialist ondersteunt jouw team met kennis en ervaring om tot een goed Governance Plan te komen. Doe het samen!
- Met helder beleid (ICT-governance) en eenduidige werkafspraken kun je Teams technisch zo inrichten dat documenten goed terug te vinden zijn en samenwerken beter wordt.

Zorg voor inzicht

Het voelt veilig om bij het 'oude' te blijven. Maar wat zou er beter gaan als je het anders gaat doen? Vaak werk je jarenlang met dezelfde software. Maar wanneer je bouwt op een verouderd of instabiel fundament (technologische infrastructuur) breekt altijd het moment aan waarop je niet meer verder kunt bouwen en groeien. Stel jezelf daarom de vraag of het technologieland nog voldoet aan de eisen van de tijd, veilig en toekomstbestendig is.

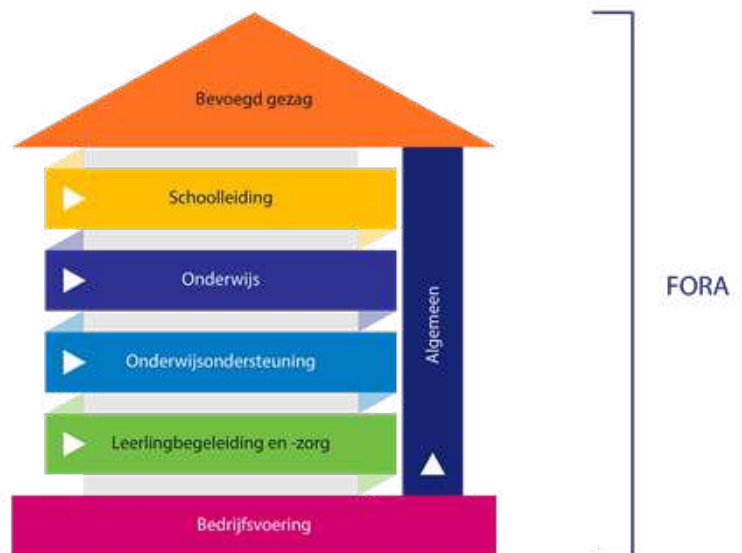

Om deze vraag te beantwoorden heeft Kennisnet FORA ontwikkeld: Funderend Onderwijs Referentie Architectuur. Dit is een gestandaardiseerde methodiek die inzicht geeft in verplichte processen en onderwijsactiviteiten in het primair en voortgezet onderwijs. FORA laat ook zien aan welke wet- en regelgeving deze processen en onderwijsactiviteiten moeten voldoen.

Wat biedt FORA?

Door de gestandaardiseerde methodiek krijg je eenvoudig inzicht in:

- Huidige aanwezige verplichte processen en onderwijsactiviteiten
- Ontbrekende verplichte processen en onderwijsactiviteiten
- Wat nodig is om aan regelgeving te voldoen
- Hoe processen en onderwijsactiviteiten worden ondersteund door ICT-middelen
- Waar de mogelijkheid zit om regie te voeren op ICT en daardoor onderbouwde keuzes te maken

Figuur 4. De samenhang binnen het hoofdprocesmodel van FORA.
Bron: Kennisnet.

Door in de FORA gebruik te maken van de overzichten, views genoemd, zie je in één oogopslag welke proces-activiteiten ondersteund worden door welke soorten van systemen. Hiermee kun je nagaan óf en wélke systemen in jouw school daarvoor gebruikt worden en er mogelijk dubbelingen zijn. Het inzicht dat je met FORA krijgt doordat alle elementen voor je zijn uitgewerkt, zorgt ervoor dat je niets over het hoofd ziet. Met de juiste acties ga je kosten besparen, creëer je meer overzicht voor leerlingen en leraren en verbeter je de leerresultaten.

Wat past bij jouw school? Waar begin je en hoe ga je dit aanpakken en ontwerpen binnen jouw school?

Volg het webinar!

Op donderdag 9 december organiseert SPEYK met onderwijsvriend Privacy op school een webinar over [IT Governance & Privacy vandaag](#). In 45 minuten weet je of je up-to-date bent met het beschermen van gegevens van leerlingen en medewerkers.

[Meld je aan voor de SPEYK-nieuwsbrief](#) met het laatste nieuws over webinars, workshops, Microsoft en ICT-updates.

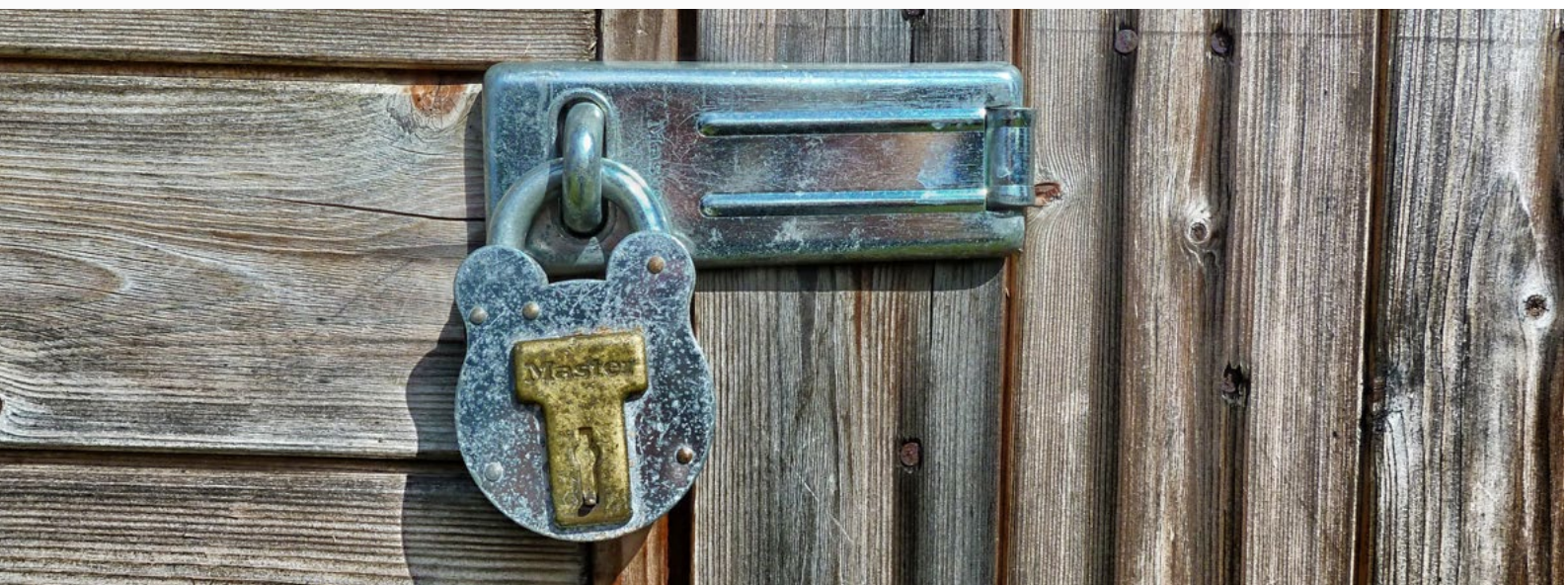
Veiligheid en cybercriminaliteit

Is jouw onderwijsinstelling voorbereid op een cyberaanval?

Nu de wereld steeds meer slimme apparaten bevat die stuk voor stuk online met elkaar verbonden zijn, is fysieke en digitale veiligheid belangrijker en complexer dan ooit tevoren. Leerlingen, leraren, we leren en werken allemaal (deels) online. Dit heeft zo zijn eigen risico's en vraagt om een totaal andere benadering en oplossingen als het gaat om beveiliging.

Cybercriminaliteit neemt helaas alleen maar toe. Hackers worden steeds slimmer. Onlangs was de HAN-hogeschool in het nieuws vanwege een hack en datalek. [Deze hack trof ruim een half miljoen mensen](#). Daarom is het belangrijk om inzicht te hebben in de risico's die je loopt en hoe je deze kunt verkleinen. Zo voorkom je de grote negatieve gevolgen van een digitale aanval als persoonlijke, financiële en reputatieschade. De beveiliging van leerlingen en onderwijspersoneel vraagt dan ook jouw aandacht. Weet jouw (interne of externe) ICT-partner wat de zwakke plekken zijn in jullie systeem?

Die zwakke plekken zijn vandaag heel anders dan die van een jaar geleden. Wanneer je als school werkt met technologie van een leverancier als Microsoft heb je de middelen in huis (op school) voor een beveiliging die altijd up-to-date is. Let wel dat dit goed ingericht dient te worden. Een audit door de ICT-partner geeft inzicht in de zwakke plekken van jouw schoolnetwerk. Op basis daarvan kun je keuzes maken en het zo regelen dat jullie digitale fundament veilig is en blijft.

Top 10 datalekken en tips om ze te voorkomen

Op school werk je dagelijks met persoonsgegevens. Daar ga je natuurlijk zorgvuldig mee om, zodat deze niet in verkeerde handen vallen. Niet alleen omdat dit verplicht is door de Algemene Verordening Persoonsgegevens (AVG), maar ook omdat het gaat om de bescherming van de privacy van leerlingen en medewerkers. Wanneer er toch iets fout gaat, dan is er sprake van een datalek. Dit kan iedereen gebeuren. Het is belangrijk om dit altijd direct te melden aan je directeur of privacy officer, ook wanneer je twijfelt. Maar voorkomen is beter dan genezen. [Privacy op school](#) heeft de meest voorkomende datalekken in het onderwijs op een rij gezet met daarbij tips voor wat jij kunt doen om deze te voorkomen.

Top 10

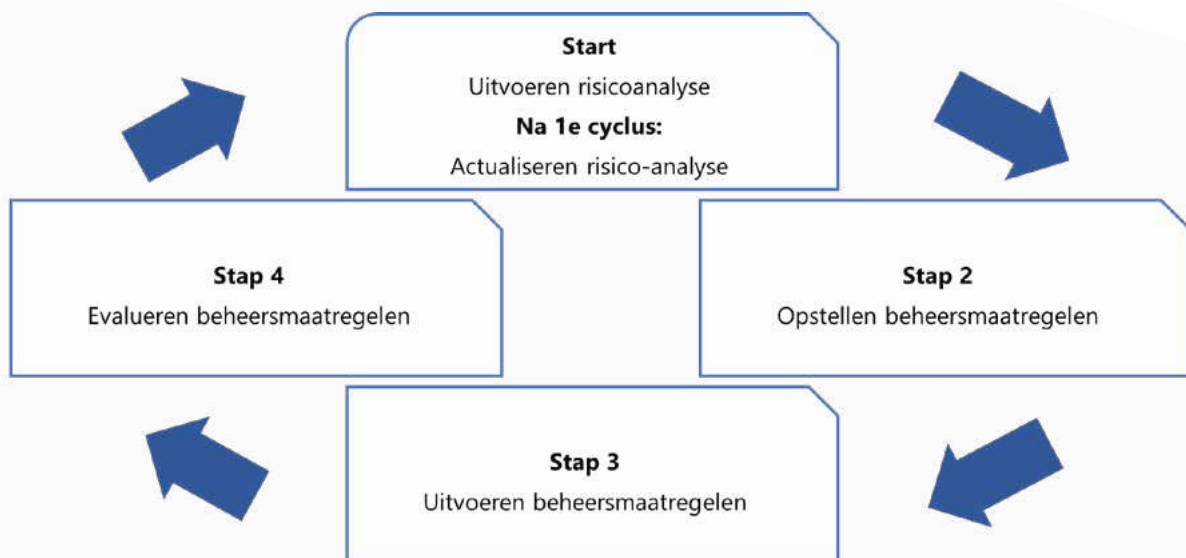
- 1 Verkeerde persoon gemaïld**
Wees extra zorgvuldig bij het versturen van mails met persoonsgegevens en controleer altijd het mailadres voordat je op verzenden klikt.
- 2 Verkeerde bijlage gemaïld**
Verstuur geen bijlagen met gevoelige informatie per mail. Stuur een versleutelde mail of een link. Stuur de code om de mail of link te openen bij voorkeur per SMS.
- 3 Laptop gestolen/gehackt**
Sla bestanden op in de beveiligde cloud-omgeving van de school. Werk je toch lokaal, zorg dan dat je harde schijf is versleuteld en je een backup hebt.
- 4 CC i.p.v. BCC gebruikt**
Zet de mailadressen in de BCC regel wanneer je grote groepen ontvangers moet mailen. Berichten aan ouders of leerlingen stuur je het beste via het schoolportaal.
- 5 Meekijkers op je scherm**
Vergrendel je beeldscherm, wanneer je wegloopt van je werkplek. Laat je browser geen wachtwoorden onthouden. Schrijf geen wachtwoorden op!
- 6 Smartphone onbeveiligd**
Beveilig je mobiele telefoon met een goed wachtwoord, wanneer je mail of schoolapps erop hebt staan! Zo is deze beter beschermd bij diefstal.
- 7 Phishingmail**
Controleer een link door met je muis over de link te bewegen. Je ziet dan waar de link naartoe leidt. Open geen bijlagen van afzenders die je niet kent.
- 8 Misbruik beeldmateriaal**
Leg toestemming aantoonbaar vast en publiceer geen beeldmateriaal zonder toestemming van de betrokken personen.
- 9 Te veel inzage(rechten)**
Ga na of je meer gegevens kunt zien of bewerken dan je nodig hebt voor je werk. Meld dit indien dit het geval is.
- 10 Rondslingerende documenten**
Laat documenten met persoonsgegevens niet onbeheerd achter (denk hierbij aan printer, postvak, klassenmap, USB-stick)!

Figuur 5. Top 10 datalekken en tips om deze te voorkomen. Bron: Privacy op school

Risicomanagement als instrument om de weerbaarheid te vergroten

Securityspecialisten, toezichthouders en wetenschappers benadrukken steeds weer het belang van risicomanagement als instrument om beter inzicht te krijgen in de weerbaarheid. De risicoafweging bepaalt welke maatregelen nodig zijn om risico's voldoende te beheersen.

Om risico's minder abstract te maken kunnen ze worden doorvertaald naar scenario's. Een op risico's gebaseerde benadering helpt bij het maken van keuzes welke digitale processen, en als afgeleide daarvan welke systemen, belangrijk zijn voor een organisatie en waar verstoring niet geaccepteerd is. Deze belangenafwegingen en het bijbehorende risicomanagement horen thuis op de agenda van het schoolbestuur. *Heeft risicomanagement bij jullie al een plek op de bestuursagenda?*

Figuur 6. De RISMAN-methode. Na een initiële risicoanalyse is deze methode voor risicoanalyse en risicomanagement een cyclisch proces dat gelijkheid vertoont met de PDCA-cyclus van Deming.

Wist je dit?

- Mensen zijn de zwakste schakel als het gaat om beveiliging. Leer kinderen al vroeg op een leuke manier over de mogelijkheden en gevaren van het internet op bijvoorbeeld de [TechAcademy](#) (8-12 jaar).
- Een audit door de IT-specialisten van SPEYK geeft je inzicht in de zwakke plekken bij jullie op school en in wat je hieraan kunt doen.
- Wanneer jullie school met Microsoft technologie werkt en leert, worden jullie beschermd met Microsoft Intelligent Security Graph, één van de grootste netwerken ter wereld voor de detectie van dreigingen.

Leestip!

De 3 sleutels voor Security & Compliance op school

Microsoft Education schreef een artikel over hoe je leerlinggegevens met drie 'sleutels' kunt beveiligen. Het artikel is Engelstalig: [School Security and Compliance E-book | Microsoft](#).

Alles op orde? Dan is het tijd voor digitale onderwijskwaliteit!

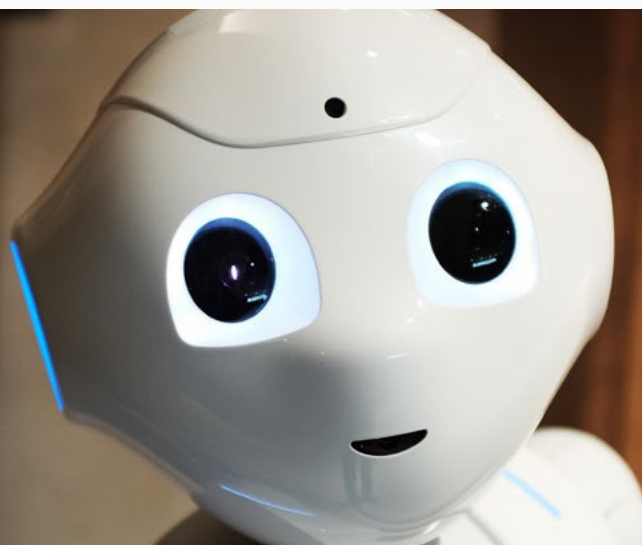
Neem mensen mee op jullie digitale reis.

Na het leggen van een veilig en toekomstvast fundament is het tijd om jouw zorgvuldig en weloverwogen gekozen koers te delen (communicatie) met de schoolorganisatie. Het succes ligt uiteindelijk altijd bij mensen die werken en leren in de digitale transformatie. Door aan de slag te gaan met digitale adoptie ga je samen werken aan zowel de kennis als de bereidheid van de mensen op school om te werken en leren in een nieuwe digitale omgeving. Zo blijft jouw school meebewegen in de digitale transformatie én ben je aantrekkelijk voor de nieuwe onderwijstalenten.

Wist je dit?

- Een goed voorbeeld doet écht volgen. Wanneer je als schoolleider of bestuurder de boodschap niet uitdraagt, twijfels hebt of zelf niet doet wat je wel vraagt van de rest van de organisatie, dan zal er weinig veranderen. Goed voorbeeld doet nu eenmaal goed volgen. Wees zelf dus ook die digitale held!
- Door de digitalisering van het onderwijs zijn nieuwe beroepen ontstaan, zoals digitale-adoptiespecialisten die jouw school (planmatig) ondersteunen in het werken en leren met digitale middelen en didactiek. Edutrainers en SPEYK zijn partners die je hiermee kunnen helpen.
- Tot nu toe is er wereldwijd geen enkele lerarenopleiding waar digitale geletterdheid of digitale vaardigheden een vast onderdeel zijn in het curriculum. Gelukkig bestaat er wel grondslag (DigCompEdu) en in Nederland het Programma Digitaal Didactisch vaardig van Edutrainers.
- Het [docentencentrum](#) van Microsoft deelt heel interessante trainingen en informatie rondom digitaal leren en werken. Speciaal voor leerlingen en docenten.
- Met de juiste partners zorg je voor een goed begin én continuïteit.

Tip: Kies externe partners met een onderwijshart!

Samen werken aan nog beter onderwijs voor ieder kind

Elke leraar wil het beste onderwijs voor elk kind en als schoolleider is het onderdeel van je taak om te zorgen voor de beste leraar voor elk kind. Daar oefen je invloed op uit door doelgericht te werken aan professionalisering als middel om duurzaam beter onderwijs te realiseren.

Wij, Edutrainers, E-learning Wizard en SPEYK zetten ons ook in voor nog beter onderwijs voor ieder kind en delen dagelijks onze kennis en ervaring. In een serie artikelen, blogs en video's met de leidraad van 'Nog Beter Onderwijs Vandaag' reiken we je de komende tijd handvatten aan voor het realiseren van duurzaam beter onderwijs waarbij we focussen op jouw rol als schoolleider. Hoe kun jij jouw rol nog beter inrichten om impact te gaan maken?

- Pak je rol. De schoolleider als facilitator voor leren van en met elkaar.
- De professionele leer- en werkgemeenschap. Zo doe je dat en dit heb je nodig.
- Duurzaam en veilig digitaal onderwijs en leren. Het fundament, beveiliging, sturing (governance) en privacy.

Houd ons digitaal goed in de gaten! Volg ons en je mist niets.

[Volg Edutrainers op LinkedIn](#)

[Volg SPEYK op LinkedIn](#)

[Volg E-learning Wizard op LinkedIn](#)

edustrainers

**Digitaal Didactisch
Vaardig**

Edutrainers

Digitale didactische vaardigheden - Microsoft in Education Global Training Partner

Omdat elk kind goed onderwijs verdient, heeft Edutrainers een eenvoudig programma ontwikkeld voor leraren! In deze tijd heb jij als leraar andere vaardigheden nodig om continuïteit van het lesgeven en leren te waarborgen. Dit programma biedt praktische handvatten om de digitale didactische vaardigheden te ontwikkelen.

We hebben een unieke werkwijze: Alles wat we maken, doen we voor en door het onderwijs. Met behulp van de experts die nog lesgeven, ontwikkelen en verbeteren we continu ons aanbod aan leerblokken en workshops binnen de zes domeinen van het lesgeven.

Het fundament van ons aanbod is de Europese leerlijn: Digital Competence Framework for Educators (DigCompEdu). Het aanbod is toegespitst op digitale didactiek rondom AVG, Microsoft 365, Google Workspace en Flip je les (apps en tools).

SPEYK

SPEYK

Microsoft Gold Partner en Educatie Partner

Vooruitstrevende scholen die nadenken over de toekomst en de rol van technologie én goede begeleiding écht zien. Daar werken wij graag langdurig mee samen. Onze gezamenlijke motivatie is het kind. Voor ieder kind het beste onderwijs vandaag en een eerlijke kans voor morgen.

Meer dan 50 SPEYK specialisten gaan gedurende het jaar bij meer dan 550 scholen (in PO en VO) aan de slag met één doel: duurzaam en nóg beter onderwijs en leren mogelijk maken door technologie goed te benutten en in te zetten. Onderwijs zonder houdbaarheidsdatum noemen wij dat. Samen een veilige digitale werk- en leeromgeving creëren, gebaseerd op een robuust en veilig ICT fundament, die meegroeit met de wensen van jouw school en mensen. Hiervoor maken wij gebruik van de kracht van Microsoft 365 en de specialisten: de SPEYK'ers (de mensen bij SPEYK).

Wij bieden scholen, stichtingen en bestuurskantoren strategisch onderwijskundig advies en technologie in combinatie met een flinke dosis begeleiding. Dat werkt! Ga je samenwerken met SPEYK? Wij ondersteunen je van a tot z en denken in onbegrensde mogelijkheden.

e-learning wizard

E-learning Wizard

Online schoolacademie met 200+ e-learningcursussen voor je hele team

Nascholing voor je héle team: dat regel je eenvoudig met een eigen online academie van E-learning Wizard. Met de Lerarenacademie als basis maken wij voor jullie school(bestuur) een eigen online academie met het grootste gespecialiseerde cursusaanbod voor het PO van Nederland. Dat zijn meer dan 200 e-learningcursussen voor leerkrachten, onderwijsassistenten, intern begeleiders, pedagogisch medewerkers, MR-leden en schoolleiders.

Natuurlijk kun je aan jullie schoolacademie dan ook jullie eigen scholingsbijeenkomsten toevoegen. Zo heb je één plek voor alle nascholing waar je online kennis kunt delen met collega's. En ook wij delen graag onze kennis over het organiseren van professionalisering. Daarom komen we graag elk jaar bij je langs voor ondersteunende workshops en coaching. Zo werken we samen aan de beste leraar voor elk kind.

Initiatief van Onderwijsvrienden: Edutrainers & SPEYK

Co-creatie in het onderwijs voor Nóg Beter Onderwijs Vandaag

Nóg Beter Onderwijs Vandaag is een initiatief van Edutrainers & SPEYK. Samen met relevante onderwijspartners werken wij vanuit onze intrinsieke motivatie: nóg beter onderwijs voor ieder kind! Wij geloven dat co-creëren met ieders specialisme, elkaar aanvullen en kennis delen leidt tot waardevolle inzichten en daadkracht op scholen, binnen besturen en eenieder die zich daarbinnen beweegt.

Door schoolleiding te inspireren, iedereen op school onderling te verbinden en daadwerkelijk actie te ondernemen op de onderdelen waar jij als school het verschil gaat maken, willen we samen werken aan het verbeteren van het onderwijs. Samen impact maken met technologie, strategisch advies en aandacht voor skills. Digitaal een leven lang leren!

**Digitaal Didactisch
Vaardig**

Martin Luther Kingstraat 54
2131 TM Hoofddorp
020 – 716 38 07
info@edutrainers.com
www.edutrainers.com

SPEYK

Fokkerstraat 36
3905 KV Veenendaal
0318 – 743 333
onderwijs@speyk.nl
www.speykonderwijs.nl

e-learning wizard

Hoofdstraat 119
9944 AD Nieuwolda
0596 – 85 54 51
info@e-learningwizard.nl
www.e-learningwizard.nl

Microsoft

Auteurs

[Laura Walter-Goudsmit](#)
of kijk op Edutrainers.com

[Jessica Blijleven](#)
of kijk op speykonderwijs.nl

[Greg Priem](#)
of kijk op speykonderwijs.nl

[Sabine Kokee](#)
of kijk op E-learningwizard.nl

Literatuurlijst

Good governance, <https://www.diligent.com/nl/blog/good-governance/>

Governance, <https://www.aurelium.be/nl/blog/wat-is-it-governance>

Governance, <https://nl.wikipedia.org/wiki/Governance>

Grapperhaus, F.B.J. / Rijksoverheid (2018). Nederlandse digitaliseringsstrategie, Kamerbrief.

Kennisnet, FORA: *Funderend Onderwijs Referentie Architectuur. Inzicht in processen, activiteiten en de inzet van ICT-middelen, gebaseerd op de geldende wet- en regelgeving.* <https://www.kennisnet.nl/fora-funderend-onderwijs-referentie-architectuur/>

Microsoft (2021). *Microsoft ETF Scan*, <https://www.microsoft.com/nl-nl/etfscan/>

Microsoft (2021). *Microsoft Graph Security API overview.* <https://docs.microsoft.com/en-us/graph/security-concept-overview>

Microsoft. Microsoft Education Transformation Framework voor het PO en VO. <https://www.microsoft.com/nl-nl/education/school-leaders/k-12-microsoft-education-transformation-framework>

Microsoft Education (2021). Uw klaslokaal voor hybride leren installeren. Docentencentrum Microsoft (website).

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (maart 2019). *Digitaliseringsagenda. Primair en voortgezet onderwijs.*

NOS (5 oktober 2021). *Hack bij HAN-hogeschool trof mogelijk ruim half miljoen mensen.* <https://nos.nl/index.php/artikel/2400478-hack-bij-han-hogeschool-trof-mogelijk-ruim-half-miljoen-mensen>

Pijpers, Remco (15 januari 2021). *Werken aan digitale geletterdheid: van visie naar praktijk.* Kennisnet. <https://www.kennisnet.nl/publicaties/werken-aan-digitale-geletterdheid-van-visie-naar-praktijk/>

Plas, Tonny/ Privacy op school (oktober 2020). *Privacy bij onderwijs op afstand goed geregeld!* <https://www.privacyopschool.nl/privacy-bij-onderwijs-op-afstand-goed-geregeld>

Privacy op school (2020). *Top 10 datalekken. En tips om deze te voorkomen.* https://www.privacyopschool.nl/wp-content/uploads/2020/10/Poster_top10_datalekken_en_tips_1.01-002.pdf

Rijksoverheid (2021). *Digitalisering in het onderwijs.* <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/toekomst-onderwijs/digitalisering-in-het-onderwijs>

VO-Raad (oktober, 2021). Samen regie op ICT: geen afvinklijstje, maar bewuste keuzes. <https://www.vo-raad.nl/nieuws/samen-regie-op-ict-geen-afvinklijstje-maar-bewuste-keuzes>

Wikipedia. RISMAN. <https://nl.wikipedia.org/wiki/RISMAN>